

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach
44-100 Gliwice
Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2

Gliwice, 2024-05-15

II SA/GI 2034/23

Rada Miejska Cieszyna
43-400 Cieszyn
Rynek 1

INFORMACJA

Pismo z dn. 15.05.2024 r. oraz odp. wyroku z uzasadnieniem

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach
44-100 Gliwice,
ul. Wyszyńskiego 2
WYDZIAŁ II
tel. (32) 238-98-30
Dnia 15 maja 2024 r.
Sygn. akt II SA/GI 2034/23
W odpowiedzi należy podać sygnaturę akt Sądu

Radca prawny Michał Szachnitowski
Urząd Miasta Cieszyn
adres ePUAP:
/u390efc0tm/SEKAP

DORĘCZENIE ODPISU WYROKU

W wykonaniu zarządzenia Sędziego z dnia 8 maja 2024 r. sekretariat Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach doręcza Panu – jako pełnomocnikowi organu – odpis wyroku z dnia 25 kwietnia 2024 r. wraz z uzasadnieniem.

Specjalista
Barbara Urban

Załączniki:

1. odp. wyroku z dn. 25.04.2024 r. z uzasadnieniem.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2024-05-15T07:13:04.904Z

Podpis elektroniczny

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2024 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA Rafał Wolnik (spr.)
Sędziowie	Sędzia WSA Beata Kalaga-Gajewska, Asesor WSA Agnieszka Kręcisz-Sarna
Protokolant	starszy referent Renata Pacewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2024 r.

sprawy ze skargi

na uchwałę Rady Miejskiej Cieszyna

z dnia 28 listopada 2019 r. nr XIII/133/19

w przedmiocie sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń

- 1) stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały w części dotyczącej § 30 ust. 1 i ust. 3,
- 2) zasądza od Gminy Cieszyn na rzecz skarżącego kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem

SPECJALISTA

Barbara Urban
Barbara Urban

UZASADNIENIE

Rada Miejska Cieszyzna w dniu 28 listopada 2019 r. przyjęła uchwałę nr XIII/133/19 w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania na terenie Cieszyzna obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, dalej zwana także uchwałą krajobrazową.

Pismem z dnia 14 listopada 2023 r. obecnie skarżący [REDAKCYJA] wniósł skargę na powyższą uchwałę. W skardze zakwestionował postanowienia § 30 ust. 1 oraz § 30 ust. 3 pkt 1) i 2) uchwały krajobrazowej, które to postanowienia określają terminy dostosowania do uchwalonych zapisów tablic i urządzeń reklamowych istniejących w dniu wejścia w życie uchwały. Skarżący zarzucił, że uchwała narusza zasadę równego traktowania podmiotów znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej. W jego ocenie podmioty, które dokonały legalizacji inwestycji na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 682), winny być potraktowane w ten sam sposób, tj. powinien być zastosowany ten sam termin dostosowania dla podmiotów, które usytuowały tablicę reklamową na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę oraz dla tych, które dokonały zgłoszenia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę. Skarżący dodał, że nie brał udziału w konsultacjach społecznych, gdyż nie był o nich poinformowany. Zaznaczył również, że prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą i na terenie Cieszyzna wybudował 4 tablice reklamowe, w tym dwie dwuekranowe (razem 6 ekranów reklamowych) na podstawie zgłoszenia robót, a nie decyzji o pozwoleniu na budowę.

W odpowiedzi na skargę Rada Miejska Cieszyzna wniosła o jej oddalenie. W uzasadnieniu podała, że uchwała krajobrazowa wprowadzana jest w ramach tzw. władztwa planistycznego i niewątpliwie wpływa na prawa i obowiązki osób czerpiących korzyści finansowe z przestrzeni publicznej. Zdaniem organu podejmowane działania są jednak w granicach prawa i w zakresie wytyczonego celu, tj. doprowadzenia do pożądanego społecznie ładu przestrzennego. Organ podkreślił, że zgodnie z art. 37a ust. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977), zwanej dalej u.p.z.p.,

uchwałą, o której mowa w ust. 1, określa warunki i termin dostosowania istniejących w dniu jej wejścia w życie obiektów małej architektury, ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów, zasad i warunków w niej określonych, nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały. Organ wskazał, że nie doszło do naruszenia przepisów prawa, gdyż po przeprowadzeniu konsultacji oraz rozważeniu wszystkich okoliczności, jako zasadę ustanowiono obowiązek dostosowania do postanowień uchwały w terminie 4 razy dłuższym niż wymagany ustawowo tj. w terminie 48 miesięcy od daty wejścia w życie uchwały krajobrazowej, a jako wyjątki ustalono:

- *in minus* dla reklamodawców - obowiązek dostosowania w krótszym okresie (12 miesięcy) w zakresie szczególnie uciążliwych dla otoczenia reklam sytuowanych na ogrodzeniach i w zakresie historycznego układu urbanistycznego;
- *in plus* dla reklamodawców - obowiązek dostosowania w dłuższym okresie (120 lub 240 miesięcy - w zależności od wielkości powierzchni ekspozycyjnej) dla tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, będących budowlami sytuowanymi na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę lub będących elementami projektu budowlanego budynku, stanowiącego podstawę wydanej decyzji o pozwoleniu na budowę.

Organ zaznaczył, że brał pod uwagę to, iż w okresie przed podjęciem uchwały krajobrazowej montaż tablic i urządzeń reklamowych podlegał regulacji w ustawie Prawo budowlane w zakresie kwalifikacji obiektu budowlanego oraz ustalenia trybu postępowania. W zależności od tego, do jakiej kategorii obiektów budowlanych zaliczane było dane urządzenie, jego instalacja wymagała zgłoszenia bądź uzyskania pozwolenia na budowę. Ustawa ta, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie uchwały krajobrazowej, określała zasady sytuowania dwóch rodzajów urządzeń reklamowych: wolnostojących trwale związanych z gruntem - budowli, o których mowa art 3 pkt 3 - w tym przypadku konieczne było uzyskanie pozwolenia na budowę; tablic i urządzeń reklamowych w rozumieniu art. 29 ust. 2 pkt 6 - przepis przewidziany dla wykonania robót polegających na instalowaniu tablic i urządzeń reklamowych (z pewnymi wyjątkami), gdy wystarczające było zgłoszenie właściwemu organowi. Wobec tego organ wskazał, że przy konstruowaniu projektu uchwały krajobrazowej przyjęto następującą wykładnię: reklama wolnostojąca trwale związana z gruntem (będąca budowlą) - wymaga pozwolenia na budowę; instalacja

tablic i urządzeń reklamowych, które nie są budowlą trwale związaną z gruntem - wymaga zgłoszenia. Skutkiem powyższego było przyjęcie w zaskarżonej uchwale zróżnicowanych terminów na dostosowanie istniejących tablic i urządzeń reklamowych do zakazów, zasad i warunków w niej określonych.

Organ zaznaczył również, że na ocenę prawidłowości zarzutów skarżącego nie może wpływać brak jego udziału w przeprowadzonych konsultacjach społecznych. Wskazał ponadto, że miasto Cieszyn zdecydowało się przeprowadzić dodatkowe, nieobowiązkowe i szeroko zakrojone konsultacje społeczne, które były nieobligatoryjne z punktu widzenia u.p.z.p. Organ nadmieniał, że nie bez znaczenia jest okoliczność, iż skarżący jest przedsiębiorcą działającym w branży literniczo-reklamowej, zatem inaczej można oceniać jego możliwości w zakresie dostępu do informacji na temat planowanych obostrzeń reklamowych w miejscowościach, w których sytuował swoje nośniki reklamowe.

W ocenie organu nieuprawnione jest twierdzenie skarżącego o naruszeniu art. 32 ust. 1 Konstytucji. Zastosowane przez organ kryterium ma obiektywny i racjonalny charakter. Reguła płynąca z § 30 ust. 1 zaskarżonej uchwały będzie miała zastosowanie m.in. do wszystkich osób/podmiotów wyłonionych według kryteriów: braku zgodności usytuowanych przez nich nośników reklam z zasadami płynącymi z uchwały krajobrazowej; zainstalowania przez nich tablic lub urządzeń reklamowych na podstawie zgłoszenia robót nie wymagających pozwolenia na budowę, a więc nietrwale związanych z gruntem. Kryteria te pozostają w bezpośrednim związku z celami i treścią przepisów uchwały krajobrazowej i służą realizacji tych celów. To one przesądzają o sytuacji prawnej skarżącego, różnicując ją od sytuacji innych podmiotów działających w ramach Prawa budowlanego.

W piśmie procesowym z dnia 1 kwietnia 2024 r. skarżący podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko oraz powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2023 r. (sygn. akt P 20/19) w kontekście okresu dostosowawczego przewidzianego w uchwale krajobrazowej dla legalnie postawionych tablic i urządzeń reklamowych.

Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2024 r. strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska. Ponadto skarżący dodał, że skrócenie okresu dostosowawczego, w jego przypadku o sześć lat, spowoduje utratę po jego stronie dochodów w kwocie ok. 150.000,00 złotych.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach zważył, co następuje:

Skarga zasługiwała na uwzględnienie, gdyż jej zarzuty okazały się zasadne i dały podstawę do konstatacji, że zaskarżona uchwała w kwestionowanym zakresie narusza prawo w stopniu uzasadniającym stwierdzenie jej nieważności w tej części.

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny zaskarżonej uchwały rozważenia wymagała kwestia interesu prawnego skarżącego, a to z uwagi na dopuszczalność jej zaskarżenia w świetle art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (obecnie: Dz. U. z 2024 r., poz. 609), zwanej dalej u.s.g. Przepis ten stanowi, że każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem, podjętymi przez organy gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego. Zatem prawo do wniesienia skargi w tym trybie wiązać musi się z ustaleniem, że istnieje realny związek między zaskarżoną uchwałą a indywidualną sytuacją prawną skarżącego. Innymi słowy, aby uznać że skarżący jest legitymowany do wniesienia skargi, treść skarżonej uchwały musi wpływać na jego sferę prawnomaterialną. W literaturze podkreśla się, że skarga taka nie ma charakteru *actio popularis*, zaś sąd zobowiązany jest do zbadania legitymacji procesowej skarżącego poprzez ustalenie, czy będąca przedmiotem skargi uchwała narusza jego prawem chroniony interes lub uprawnienie (por. D. Dąbek: Prawo miejscowe samorządu terytorialnego, Bydgoszcz-Kraków 2003, s. 337). Stąd też tylko naruszenie zindywidualizowanego interesu prawnego i wykazanie związku pomiędzy prawnie określoną sytuacją skarżącego a zaskarżoną uchwałą, naruszającą jego konkretny interes prawny lub uprawnienie poprzez ograniczenie lub pozbawienie konkretnych uprawnień może prowadzić do uwzględnienia skargi (por. m.in. wyrok NSA z dnia 21 września 2011 r., sygn. akt II OSK 1254/11). Zaskarżona uchwała musi wobec tego godzić w sferę prawną podmiotu przez wywołanie negatywnych następstw prawnych, np. przez zniesienie, ograniczenie czy też uniemożliwienie realizacji jego uprawnienia lub interesu prawnego (tak np. w wyroku NSA z dnia 19 czerwca 2012 r., sygn. akt II OSK 790/12).

Rozważając powyższą kwestię na tle niniejszej sprawy przywołać przyjdzie treść art. 37d ust. 1 u.p.z.p. Na mocy tego przepisu podmiot, który umieścił tablicę

reklamową lub urządzenie reklamowe niezgodne z przepisami uchwały krajobrazowej podlega karze pieniężnej. Przypomnieć wobec tego należy, że skarżący na terenie gminy Cieszyn zainstalował 4 tablice reklamowe (w tym 2 dwuekranowe) i w razie niedostosowania ich do regulacji uchwały krajobrazowej podlegać będzie wspomnianej karze, przy czym legalność tych instalacji nie jest przez organ kwestionowana. W ocenie Sądu okoliczność ta jest wystarczająca do stwierdzenia, że zaskarżona uchwała może oddziaływać na interes prawny skarżącego, a tym samym jego skargę uznać należało za dopuszczalną.

Przechodząc do merytorycznego rozpoznania skargi wyjaśnić przyjdzie, że zgodnie z art. 134 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 1634), zwanej dalej p.p.s.a., sąd dokonuje kontroli zaskarżonej uchwały wyłącznie w granicach sprawy. Z kolei na mocy art. 147 § 1 p.p.s.a. sąd uwzględniając skargę na uchwałę lub akt, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 5 i 6, stwierdza nieważność tej uchwały lub aktu w całości lub w części albo stwierdza, że zostały wydane z naruszeniem prawa, jeżeli przepis szczególny wyłącza stwierdzenie ich nieważności.

Z treści skargi jednoznacznie wynika, że przedmiotem zaskarżenia nie jest cała uchwała, ale wyłącznie jej § 30 ust. 1 i 3. Tylko w tym zakresie zostały skierowane zarzuty, jak i wywiedzione wymagane treścią art. 101 ust. 1 u.s.g. okoliczności naruszenia interesu prawnego skarżącego.

Wobec tego przypomnieć należy treść powyżej wskazanej i kwestionowanej przez skarżącego regulacji zaskarżonej uchwały. W § 30 ust. 1 określono termin dostosowania istniejących w dniu wejścia w życie uchwały krajobrazowej tablic reklamowych i urządzeń reklamowych na 48 miesięcy od daty jej wejścia w życie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Natomiast w ust. 3 określono termin dostosowania istniejących w dniu wejścia w życie uchwały krajobrazowej tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, będących budowlami sytuowanymi na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę lub będących elementami projektu budowlanego, będącego podstawą wydanej decyzji o pozwoleniu na budowę, budynku na: 120 miesięcy od daty wejścia w życie uchwały krajobrazowej, w przypadku powierzchni ekspozycyjnej nie większej niż 18 m² (pkt 1); 240 miesięcy od daty wejścia w życie uchwały krajobrazowej, w przypadku powierzchni ekspozycyjnej większej niż 18 m² (pkt 2).

Z powyższych zapisów wyraźnie wynika, że w zaskarżonej uchwale w sposób istotny zróżnicowano termin dostosowania istniejących tablic reklamowych i urządzeń reklamowych w zależności od ich wielkości oraz okoliczności, czy ich usytuowanie wymagało uzyskania pozwolenia na budowę. Zgodnie z art. 37a ust. 9 u.p.z.p. w uchwale krajobrazowej winny zostać określone warunki i termin dostosowania istniejących w dniu jej wejścia w życie obiektów małej architektury, ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów, zasad i warunków w niej określonych, nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały. W art. 37a u.p.z.p. ustawodawca upoważnił radę gminy do ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń poprzez pryzmat różnorodnych kryteriów. Delegacja ta upoważnia m.in. do wprowadzenia zakazów sytuowania ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, do ustalenia różnych regulacji dla różnych obszarów gminy, wskazania rodzajów obiektów małej architektury, które nie wymagają dostosowania do zakazów, zasad lub warunków określonych w uchwale. Ustawodawca przewidział zatem możliwość określenia różnych zasad i warunków dla poszczególnych części gmin, lecz rozróżnienia takiego nie wskazał dla terminu dostosowania istniejących tablic i urządzeń reklamowych w chwili wejścia w życie uchwały krajobrazowej. Stąd też Sąd orzekający w stanie faktycznym niniejszej sprawy podziela pogląd wyrażony w nieprawomocnym wyroku WSA w Gdańsku z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 493/18, zgodnie z którym przepis art. 37a ust. 9 u.p.z.p. nie przewiduje rozróżnienia pomiędzy obiektami małej architektury, ogrodzeniami oraz tablicami reklamowymi i urządzeniami reklamowymi w zależności od tego, czy ich posadowienie wiązało się z uzyskaniem pozwolenia na budowę (ewentualnie zgłoszeniem robót budowlanych), czy też nie.

Dla dogłębnej oceny kwestionowanych zapisów zaskarżonej uchwały, koniecznym wydaje się rozważenie celu, jaki przyświecał we wprowadzeniu do polskiego porządku prawnego instytucji uchwały krajobrazowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r., poz. 774). W uzasadnieniu projektu tej ustawy wskazano, że uwzględniając znaczenie ochrony krajobrazu, państwa członkowskie Rady Europy w dniu 20 października 2000 r. we Florencji sporządziły Europejską Konwencję Krajobrazową, a w jej preambule przyjęły, że u podstaw

Konwencji znajduje się zgodne uznanie, że krajobraz pełni ważną rolę w publicznych zainteresowaniach dziedzinami kultury, ekologii i sprawami społecznymi oraz stanowi on zasób sprzyjający działalności gospodarczej i że jego ochrona, a także gospodarka i planowanie mogą przyczyniać się do tworzenia zatrudnienia. Nadto, krajobraz przyczynia się do tworzenia kultur lokalnych oraz jest on podstawowym komponentem europejskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, przyczyniając się do dobrobytu ludzi i konsolidacji europejskiej tożsamości oraz jest ważną częścią jakości życia ludzi zamieszkujących na obszarach miejskich i na wsi, na obszarach zdegradowanych, jak również na obszarach o wysokiej jakości, na obszarach uznawanych jako charakteryzujące się wyjątkowym pięknem, jak i na obszarach pospolitych. Konwencja ta została ratyfikowana przez Polskę w dniu 24 czerwca 2004 r. i w stosunku do naszego kraju weszła w życie z dniem 1 stycznia 2005 r. Wobec tego w ustawie z 2015 r. przewidziano wprowadzenie czterech podstawowych narzędzi sprzyjających ochronie krajobrazu, a wśród nich nowe regulacje dotyczące lokalizowania reklam i w tym zakresie przewidziano kilka rozwiązań wspierających.

W kwestii celu tej ustawy wypowiedział się także WSA w Poznaniu w nieprawomocnym wyroku z dnia 25 stycznia 2024 r., sygn. akt II SA/Po 547/23, stwierdzając, że podstawowym jej celem jest wdrożenie rozwiązań, które zapewnią właściwy poziom ochrony szczególnie cennym krajobrazowo obszarom Polski. Dzięki temu społeczeństwo - tak obecne, jak i przyszłe pokolenia - będzie miało możliwość funkcjonowania w estetycznej przestrzeni publicznej, a w interesie publicznym jest uporządkowanie dotychczasowego chaosu reklamowego.

Na marginesie można też zauważyć, że ustawodawca wciąż wprowadza kolejne zmiany w przepisach regulujących kwestie ładu przestrzennego. I tak mocą ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688) do art. 37b u.p.z.p. dodano w ust. 2 pkt 2a, który wejdzie w życie 1 stycznia 2026 r. Zgodnie z nim wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie po sporządzeniu projektu uchwały reklamowej udostępnia ten projekt w rejestrze urbanistycznym, który zgodnie z treścią nowelizacji będzie uruchomiony z początkiem 2026 r.

W świetle powyższego, uwzględniając regulacje międzynarodowe, cel wprowadzenia uchwały krajobrazowej do polskiego porządku prawnego, poglądy

wyrażone w orzecznictwie, jak i dalsze, planowane zmiany w kwestii dążenia do zapewnienia ładu przestrzennego, na gruncie niniejszej sprawy nie można zaakceptować stanowiska organu w odniesieniu do zróżnicowanych terminów określonych w § 30 ust. 1 i 3 zaskarżonej uchwały. W ocenie Sądu intencją wprowadzanych na przestrzeni lat przepisów prawa było zapewnienie estetycznych warunków do życia mieszkańcom gmin w nieodległym terminie. Nie sposób zatem zaakceptować, aby termin ten był określany na upływ pokolenia (20 lat). Ustawa określa termin 12 miesięcy jako minimalny na dostosowanie istniejących w chwili wejścia w życie uchwały krajobrazowej tablic i urządzeń reklamowych do treści tej uchwały. Z kolei zaskarżona uchwała przewidywała terminy od 12 miesięcy do 20 lat w zależności od rodzaju i wielkości tablicy lub urządzenia reklamowego. Podkreślić należy, że dla największych tablic i urządzeń jest to odpowiednio 10 i 20 lat. W ocenie Sądu, mimo przeprowadzenia konsultacji, organ wykazał się nadmierną dowolnością w określeniu tych terminów. Argumentacja organu towarzysząca takiej rozbieżności w określeniu terminów dostosowawczych jest nie do zaakceptowania w świetle zasady równości wynikającej z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. Podkreślić bowiem należy, że uprzywilejowanie jednych podmiotów wyłącznie poprzez kryterium legitymowania się pozwoleniem na budowę stanowi dyskryminację tych, którzy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nie byli zobowiązani do uzyskania takiego pozwolenia, podczas gdy i jedni, i drudzy wykonują tego samego rodzaju działalność oddziaływującą na ład przestrzenny w podobny sposób. Zauważyć wypadnie, że argumenty organu odnoszące się do konstrukcji i wielkości urządzeń reklamowych stanowią wręcz kontrargumentację w odniesieniu do celów uchwały krajobrazowej. Wnioski płynące z tej argumentacji pozwalają bowiem na znacznie dłuższe pozostawanie w przestrzeni publicznej urządzeń, które z uwagi na swoją wielkość i konstrukcję zdecydowanie bardziej w tą przestrzeń ingerują, aniżeli te, które nie wymagały pozwolenia na budowę. Brak jest przy tym podstawy prawnej, która nakazywałaby rozróżnienie we wprowadzeniu terminów dostosowania istniejących tablic i urządzeń reklamowych w chwili wejścia w życie uchwały krajobrazowej.

Niezależnie od powyższego, poprzez tak znaczne zróżnicowanie terminów dostosowawczych doszło do naruszenia obowiązującej zarówno w polskim, jak i w europejskim porządku prawnym, zasady proporcjonalności. Organ powinien był użyć

jedynie niezbędnych środków, które potrzebne są do osiągnięcia celu, w tym przypadku harmonii ładu przestrzennego. Natomiast przyjęte w § 30 ust. 3 uchwały rozwiązania są zaprzeczeniem tej zasady, stanowiąc w skrajnych przypadkach o 20-krotnym wydłużeniu minimalnego terminu.

Nie sposób też pominąć, iż w preambule do zaskarżonej uchwały wskazano, że uchwalono ją mając na celu dążenie do ochrony i wzmocnienia unikatowych walorów krajobrazowych Cieszyna, uznając wartość kulturową historycznej urbanistyki, architektury oraz detalu witryn meblowych, a także pragnąc podnieść jakość życia mieszkańców poprzez prawidłowe kształtowanie ładu przestrzennego na obszarze całego Cieszyna. Wprowadzenie do zaskarżonej uchwały inkryminowanych zapisów pozostaje zatem nie tylko sprzeczne z zasadami równości wobec prawa i proporcjonalności, ale także z wyrażoną w preambule intencją organu uchwałodawczego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 147 § 1 p.p.s.a. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 200 p.p.s.a., a na ich wysokość składa się uiszczony przez skarżącego wpis sądowy od skargi.

Na marginesie, w związku z powołaniem się przez skarżącego na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2023 r., sygn. akt P 20/19, wskazać wypadnie, że wyrażony w tym wyroku pogląd został co do zasady zaakceptowany w orzecznictwie sądów administracyjnych. Między innymi tutaj. Sąd w wyroku z dnia 25 marca 2024 r., sygn. akt II SA/GI 1802/23, jak i WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 25 stycznia 2024 r., sygn. akt II SA/Po 547/23, czy też WSA w Krakowie w wyroku z dnia 9 lutego 2024 r., sygn. akt II SA/Kr 1591/23, przyjęły, że art. 37a ust. 9 u.p.z.p. w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek określenia w uchwale, o której mowa w art. 37a ust. 1 u.p.z.p., warunków i terminu dostosowania istniejących w dniu jej wejścia w życie, wzniesionych na podstawie zgody budowlanej, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów określonych w tej uchwale, bez zapewnienia ustawowych podstaw i trybu dochodzenia odszkodowania przez podmioty, które są zobowiązane do ich usunięcia, jest niezgodny z art. 21 w zw. z art. 2 Konstytucji RP, gdyż odebranie przedsiębiorcom możliwości prowadzenia działalności reklamowej, bez zapewnienia im słusznego odszkodowania sprawia, że przepisy nie różnicują w ogóle grup podmiotów, które swoją działalność prowadziły legalnie, na podstawie prawomocnych pozwoleń oraz takich, które tablice i nośniki wzniosły bez tych

pozwoleń. Prowadzi to do naruszenia interesu właścicieli tablic i nośników reklamowych objętych uchwałą krajobrazową ze względu na legislacyjną działalność państwa, w stosunku do tych podmiotów, które dochowały wszelkiej staranności co do legalności swoich działań i którym państwo w majestacie prawa zezwoliło na taką działalność. Powyższe stanowisko winno być odczytywane w ten sposób, że w istniejącej sytuacji, a więc braku ustawowego mechanizmu odszkodowawczego, podmioty, które przed wejściem w życie uchwały krajobrazowej były dysponentami tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, wzniesionych (umieszczonych) przez te podmioty na podstawie zgody budowlanej (legalnie) - nie są obowiązane do dostosowania się do przepisów uchwały krajobrazowej. Zatem zapisy uchwały krajobrazowej nie mogą mieć zastosowania do tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, które istniały (legalnie) w dniu wejścia w życie uchwały z uwagi na brak zapewnienia ustawowych podstaw i trybu dochodzenia odszkodowania. Natomiast regulacjom tej uchwały poddać się muszą przedsiębiorcy, którzy sytuowali tablice reklamowe i urządzenia reklamowe już po dniu wejścia w życie tej uchwały.

Wyrażoną w niniejszym wyroku ocenę prawną, z uwzględnieniem poczynionych na marginesie uwag co do skutków niekonstytucyjności art. 37a ust. 9 u.p.z.p., będzie miał na uwadze organ uchwałodawczy przy ewentualnym ponownym uchwalaniu terminów dostosowawczych w odniesieniu do innych obiektów i urządzeń aniżeli wymienione w § 30 ust. 2 zaskarżonej uchwały.

Wskazać jeszcze wypadnie, że powołane w uzasadnieniu orzeczenia są dostępne w internetowej bazie orzeczeń NSA na stronie: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem

SPECIALISTA

Urban
Barbara Urban